

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยนี้ จำแนกออกเป็น 2 ตอน โดยผู้วิจัยจะเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

ตอนที่ 1 มโนทัศน์ของการวัดและประเมินผลและลำระลำคัญของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2529

ตอนที่ 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 1 มโนทัศน์ของการวัดและประเมินผลและลำระลำคัญของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2529

1. มโนทัศน์ของการวัดและประเมินผล

ตลอดระยะเวลาที่มีการเรียนการสอนนั้น สิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ จะต้องมีการวัดผลและประเมินผลอยู่เสมอ จากการสำรวจคำนิยามของ "การวัดผล" (measurement) พบว่า มีผู้หลายท่านได้ให้คำนิยามของ "การวัดผล" ไว้เช่น ฮันต์ คีร์โลภา (2525 : 2) ได้ให้คำนิยามของการวัดผลว่า "เป็นการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์เข้ากับวัตถุสิ่งของ เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมที่เป็นไปตามกฎ" โปตาล หวังพานิช (2526 : 3) ให้นิยามของการวัดผลว่า "เป็นกระบวนการในการกำหนดหรือหาจำนวน ปริมาณ อันตบ หรือรายละเอียดของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมความล่ามารถของบุคคล โดยใช้เครื่องมือเป็นหลักในการวัด กระบวนการดังกล่าวจะทำให้ได้ตัวเลขหรือข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ที่ใช้แทนจำนวนและลักษณะที่วัดนั้น" เบาวดี วิบูลศิริ (เล่มหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ 2528 : 73) ได้ให้นิยามของการวัดผลว่าเป็นการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วสังเกตว่ามีปริมาณเท่าไร" ฮิลล์ (Hills 1981 : 4) ให้นิยามของการวัดผลว่า "เป็นการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งของ เหตุการณ์หรือบุคคลอย่างมีกฎเกณฑ์"

ส่วนคำว่า "การประเมินผล" (Evaluation) นั้น ไพศาล หวังพานิช (2526: 13) ให้คำนิยามไว้ว่า "เป็นกระบวนการในการตัดสินใจ ตีราคา ลงสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสมหรือคุณค่าของคุณลักษณะ และพฤติกรรม เช่น ผลการเรียน ผลการปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดผลเป็นหลัก และใช้วิจารณ์หาองค์ประกอบการพิจารณา" เยาวดี วิบูลย์ศิริ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ 2528: 73) ให้นิยามของการประเมินผลว่า "เป็นกระบวนการตีความหมาย และตัดสินคุณค่าจากสิ่งที่วัดได้จากการวัดผล" กรอนสันด์ (Gronlund 1976: 6) ให้นิยามของการประเมินผลว่า "เป็นกระบวนการตัดสินสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้อย่างเป็นระบบ" และสตีฟฟลีบีม (Stufflebeam 1971: XXV อ้างถึงใน Mehrens and Lehmann 1984: 5) ได้ให้คำนิยามของการประเมินผลว่า "เป็นกระบวนการวิเคราะห์ ค้นหา และจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ"

สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น นอกจากครูผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในมโนทัศน์ของการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งมีความรู้ความสามารรถในด้าน การวัดและประเมินผลแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้การวัดและประเมินผล การเรียน รวมทั้งการคัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีประสิทธิภาพ คือ ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2529 ซึ่งเป็นระเบียบฉบับใหม่เพื่อให้ครูผู้สอนได้ใช้ปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้ การวัดและประเมินผล การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสาระสำคัญของระเบียบผู้วิจัยได้นำมา เสนอไว้ในย่อต่อไปนี้

2. สาระสำคัญของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2529

ในการศึกษาเชิงประเมินผลการปฏิบัติตามระเบียบครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาระเบียบใน หมวดต่าง ๆ 3 หมวด คือ

หมวด 1

หลักการในการประเมินผลการเรียน

ข้อ 4 การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักการต่อไปนี้

4.1 ส่ถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม

014222

โรงเรียน

4.2 ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียนรู้ การคิดจำนวนหน่วยการเรียนรู้ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4.3 ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

4.4 ประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

หมวด 2

วิธีการประเมินผล

ข้อ 5 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนให้ถือปฏิบัติดังนี้

5.1 แจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา ก่อนล้อนรายวิชาใหม่

5.2 ประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

5.3 ประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อศึกษาผลการเรียน เพื่อจัดการซ่อมเสริม และเพื่อนำผลการประเมินไปรวมกับการประเมินผลปลายภาคเรียน

5.4 การประเมินผลระหว่างเรียนให้ประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้และประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยให้มีการวัดผลเพื่อเก็บคะแนนรายจุดประสงค์ วัดผลระหว่างภาคเรียนและประเมินผลด้านจิตพิสัย

5.5 ให้กลุ่มโรงเรียนกำหนดจุดประสงค์ที่จะวัดผลระหว่างภาคเรียนไว้เป็นหลักฐาน

5.6 ให้โรงเรียนกำหนดจุดประสงค์ที่จะวัดผลเพื่อเก็บคะแนน และกำหนดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยที่จะประเมินสำหรับแต่ละรายวิชาไว้เป็นหลักฐาน

5.7 คะแนนระหว่างภาคเรียนจะต้องประกอบด้วยคะแนน 3 ส่วน คือ คะแนนจากการวัดผลรายจุดประสงค์ คะแนนจากการวัดผลระหว่างภาค และคะแนนจากการประเมินด้านจิตพิสัย จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้

ข้อ 6 การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน แต่ละรายวิชาให้ปฏิบัติดังนี้

6.1 วัดผลปลายภาคเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียน โดยวัดให้ครอบคลุม
จุดประสงค์ที่สำคัญตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด ทั้งนี้กลุ่มโรงเรียนจะต้องกำหนดจุดประสงค์ไว้เป็น
หลักฐาน

6.2 นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่
กลุ่มโรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียน

ข้อ 7 ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาต่อไปนี้

4	หมายถึง	ผลการเรียนดีมาก
3	หมายถึง	ผลการเรียนดี
2	หมายถึง	ผลการเรียนปานกลาง
1	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
0	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

ข้อ 8 ให้ใช้อักษรแสดงผลการเรียนที่มีเงื่อนไขในแต่ละรายวิชาดังนี้

มส	หมายถึง	ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน
ร	หมายถึง	รอการตัดสินหรือยังตัดสินไม่ได้
ผ	หมายถึง	เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลา ทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน
มผ	หมายถึง	เข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน หรือหมายถึงไม่ผ่าน
มก	หมายถึง	เรียนโดยไม่รับหน่วยการเรียน ไม่ผ่านผลการเรียนไป เปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียน และไม่รับเป็นส่วนหนึ่ง ของแผนการเรียน
มค	หมายถึง	เรียนโดยไม่รับหน่วยการเรียนและมีเวลาเรียนไม่ครบ ร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

หมวด 3

การตัดสินผลการเรียน

ข้อ 9 การตัดสินผลการเรียนให้ถือปฏิบัติดังนี้

9.1 พิจารณาตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา

9.2 พิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนได้หน่วยการเรียนเฉพาะผู้ที่ล่อบได้ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 เท่านั้น

9.3 วัดผลปลายภาคเรียนเฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น

การอนุญาตให้ผู้เรียนเข้ารับการวัดผลปลายภาค สำหรับผู้ที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

9.4 ผู้เรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น และไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน ให้ได้ผลการเรียน "มล"

9.5 ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้ได้ระดับผลการเรียน "0"

9.6 ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบหรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาใด ครั้งใดก็ตาม ให้ได้คะแนน "0" ในครั้งนั้น

9.7 ผู้เรียนที่ไม่ได้วัดผลระหว่างภาค ไม่ได้วัดผลปลายภาค ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ หรือมีเหตุผลวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ ให้ได้ผลการเรียน "ร"

9.8 ผู้เรียนที่ประสงค์จะเรียนรายวิชาใด โดยไม่ต้องการหน่วยการเรียน ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา ที่จะอนุญาตให้เข้าเรียนได้ และถ้ามีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ได้ผลการเรียน "มก" แต่ในกรณีที่มีเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ได้ผลการเรียน "มค"

9.9 ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียนให้ถือว่าผ่าน และให้ได้ผลการเรียน "ผ" ในกรณีที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ให้ถือว่า ไม่ผ่านและให้ได้ผลการเรียน "มผ"

ข้อ 10 การเปลี่ยนระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติดังนี้

10.1 การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก "0" ให้สถานศึกษาคัดลอกข้อสอบเสริม ในจุดประสงค์ที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัวให้ และให้สอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาการแก้ "0" ออกไปได้อีก 1 ภาคเรียน

การสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1"

ถ้าสอบแก้ตัว 2 ครั้ง แล้วยังได้ระดับผลการเรียน "0" อีกให้

ปฏิบัติดังนี้

10.1.1 ถ้าเป็นรายวิชาบังคับให้เรียนซ้ำ

10.1.2 ถ้าเป็นรายวิชาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ (เฉพาะวิชาเลือก) หรือไม่ต้องสอบแก้ตัวอีกแล้วแต่กรณี

10.2 การเปลี่ยนผลการเรียน "ร" แยกเป็น 2 กรณีดังนี้

10.2.1 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน "ร" เพราะเหตุผลสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ 0-4)

10.2.2 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน "ร" โดยหัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ใช่เหตุผลสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1"

การเปลี่ยนผลการเรียน "ร" ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ "ร" ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ ในกรณีที่ เป็นรายวิชาเลือก

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาใหม่ ให้ลงหมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียนว่า ให้เรียนแทนในรายวิชาใด

10.3 การเปลี่ยนผลการเรียน "มล" แยกเป็น 2 กรณีดังนี้

10.3.1 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน "มล" เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาส่งให้ผู้เรียนเรียนเพิ่มเติม โดยใช้เวลาชั่วโมงสอนซ่อมเสริม หรือเวลาว่าง หรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำจนมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น แล้วจึงส่งให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการสอบแก้ "มล" ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1"

การแก้ "มล" กรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ "มล" ให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ "มล" ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดแล้วให้เรียนซ้ำ หรือให้เปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเลือก

10.3.2 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน "มล" และมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาส่งให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ สำหรับรายวิชาเลือก

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาใหม่ ให้ลงหมายเหตุในระเบียนแสดงผลการเรียนว่า ให้เรียนแทนรายวิชาใด

10.4 การเรียนซ้ำให้ได้ระดับผลการเรียนตามข้อ 7

10.5 การเปลี่ยนผลการเรียน "มผ" เป็น "ผ" สถานศึกษาอาจพิจารณา มอบงานหรือกิจกรรมในลุ่มที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติ เพื่อประเมินผลตามจุดประสงค์ หลักการ และกระบวนการของกิจกรรมนั้น

ข้อ 11 การอนุมัติการจบหลักสูตร

11.1 การอนุมัติจบหลักสูตรสำหรับผู้เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ผู้เรียนที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรได้ จะต้องปฏิบัติตามข้อดังนี้

11.1.1 เรียนให้ครบตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้

11.1.2 เรียนได้จำนวนหน่วยการเรียนในวิชาบังคับตามหลักสูตร และต้องไม่มีผลการเรียน "ร" และหรือ "มล" ทุกรายวิชาที่อยู่ในแผนการเรียน

11.1.3 ต้องได้จำนวนหน่วยการเรียนสะสมไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียน

11.1.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรม และมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน

11.2 การอนุมัติจบหลักสูตรสำหรับผู้ที่ยื่นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 และแผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 ผู้เรียนที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรได้ จะต้องมีความประพฤติดี

11.2.1 ต้องเรียนให้ครบตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้

11.2.2 ต้องได้จำนวนหน่วยการเรียนในวิชาบังคับวิชาสามัญ วิชาบังคับพื้นฐานวิชาอาชีพ และวิชาอาชีพครบตามโครงสร้างของหลักสูตร และต้องไม่มีผลการเรียน "ร" และหรือ "มล" ทุกรายวิชาที่อยู่ในแผนการเรียน

11.2.3 ต้องเข้าร่วมกิจกรรม และมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน

11.2.4 ต้องได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับ และวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.00 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรต่ำกว่า 2.00 ให้มีสิทธิ์เรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน "1" เพื่อปรับค่าคะแนนใหม่ได้ภายใน 2 ภาคเรียนถัดไป

ในกรณีที่ผู้เรียนเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 แผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 แล้วได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับ และวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรไม่ถึง 2.00 แต่ถ้าระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมวิชาอาชีพบังคับและวิชาอาชีพเลือกตลอดหลักสูตรในแผนการเรียนวิชาอาชีพ 1 ถึง 2.00 ให้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิชาอาชีพ 1) ได้

11.3 ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและการจบหลักสูตรโดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน

ในกรณีนักเรียนมีคุณสมบัติครบตามข้อ 11.1 หรือข้อ 11.2 ก่อนเวลา 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปี ก็ให้หัวหน้าสถานศึกษาอนุมัติจบหลักสูตรได้ โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน (กรมวิชาการ 2529: 1-6)

จากสาระของระเบียบดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ระเบียบฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายให้ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินผลการเรียนมาทำหน้าที่ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อการปรับปรุงการเรียน ประการที่สอง เพื่อตัดสินผลการเรียน (กรมวิชาการ 2529: 3) โดยแบ่งการประเมินผลการเรียนออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. การประเมินผลก่อนเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียนว่าเพียงพอที่จะเรียนในรายวิชาใหม่หรือไม่ (กรมวิชาการ 2529: 5) ซึ่งถ้าพิจารณาโดยละเอียดแล้วจะเห็นได้ว่า การประเมินผลก่อนเรียนมีจุดมุ่งหมายในการประเมินอยู่ 6 ประการคือ (เล่มศักดิ์สินธุระเวทย์ 2530: 51-52)

1.1 เพื่อพิจารณาว่านักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนเพียงใด

1.2 เพื่อพิจารณาว่าการเลื่อนควรจะวางนักเรียนอยู่ในตำแหน่งใดและลำดับชั้น

การเลื่อน

1.3 เพื่อพิจารณาว่าส่วนใดของการเรียนที่นักเรียนพร้อมจะรอบรู้

1.4 เพื่อเป็นการวัดพื้นฐานเบื้องต้นของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าในระหว่างการเรียน นักเรียนเรียนรู้เพิ่มเติมอย่างไร

นักเรียนเรียนรู้เพิ่มเติมอย่างไร

1.5 เพื่อเป็นการวางแผนการเลื่อน โดยพิจารณาว่าจะต้องเริ่มต้นอย่างไรจึงจะ

เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน

1.6 เพื่อพิจารณาว่าจุดประสงค์ใดที่นักเรียนไม่จำเป็นต้องเรียน ในเมื่อนักเรียน

รอบรู้แล้ว

นอกจากนี้การประเมินผลก่อนเรียนยังเป็นวิธีที่ทำให้ทราบสภาพโดยส่วนรวมรวมของผู้เรียน ว่าเก่งอ่อนเพียงใดอีกด้วย ซึ่งจะช่วยในการเลือกใช้วิธีสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน (ไพศาล หวังพาณิชย์ 2526: 8) ถ้าประเมินพบว่านักเรียนคนใดมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ ผู้สอนจะต้องจัดดำเนินการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนก่อน ซึ่งการประเมินผลก่อนเรียนตามระเบียบประเมินผลการเรียน พ.ศ. 2529 มิได้หมายความว่าให้ประเมินทุกคาบ

ที่ทำการสอน ในทางปฏิบัติสมควรจะประเมินเมื่อเริ่มต้นการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ หรือแต่ละบทเรียน หรือแต่ละหน่วย โดยพิจารณาว่าจุดประสงค์การเรียนรู้อยู่ในหน่วยการเรียนนั้นมีลักษณะอย่างไร การที่ผู้เรียนจะบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว ผู้เรียนจะต้องผ่านจุดประสงค์ใดก่อน (กรมวิชาการ 2529: 5)

2. การประเมินผลระหว่างเรียน ตามระเบียบประเมินผลการเรียน พ.ศ. 2529 ได้แบ่งการประเมินผลระหว่างเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ หรือการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) จุดมุ่งหมายของการประเมินก็เพื่อที่จะศึกษาว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด หากพบว่าผู้เรียนมีข้อบกพร่องในจุดประสงค์ใดก็จะได้อำนาจข้อมูลนั้น ๆ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม และเป็นการพัฒนาวิธีการสอนของครูต่อไปด้วย ข้อมูลจากการประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ ยังนำมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินข้อสมมุติให้แก่นักเรียนที่ไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การสอนที่ครูตั้งไว้ (กรมวิชาการ 2529: 5-6)

แอร์ราเซียน (Airasian, 1968, 1971 อ้างถึงใน Mehrens 1976: 11) ได้ให้ความเห็นว่าการประเมินความก้าวหน้าเป็นการประเมินที่มุ่งตระเตรียมทั้งนักเรียนและครู โดยจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการรอบรู้ (Mastery) ตามจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชา โดยไม่นำผลการประเมินไปให้เป็นเกรด แต่จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับกำหนดรูปแบบการสอนและการเตรียมครั้งต่อไป

สำหรับการประเมินความก้าวหน้าในทรรศนะของกรอนลันด์ (Gronlund 1976: 17) การประเมินความก้าวหน้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการเรียนรู้ของนักเรียน และการสอนของครู ข้อมูลที่ได้จะเป็นแรงเสริมให้นักเรียนอยากเรียนรู้เพื่อความสำเร็จในการเรียน และช่วยบอกถึงข้อผิดพลาดทางการเรียนที่ควรแก้ไข สำหรับครู ข้อมูลที่ได้จะช่วยในการปรับปรุงการสอน และจัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถเพื่อช่วยในการสอนข้อสมมุติ การประเมินผลแบบนี้โดยมากใช้สอบเมื่อจบบทเรียน หรือจบเรื่องที่เรียนแต่ละครั้ง ข้อสอบที่ใช้เป็นข้อสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง และนอกจากนี้อาจจะใช้การสังเกตดูความก้าวหน้าหรือข้อบกพร่องของนักเรียนด้วย

การประเมินความก้าวหน้าตามระเบียบประเมินผลการเรียน พ.ศ. 2529 นั้น ได้กำหนดให้ผู้สอนทำการประเมินตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนถ้าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถไม่ถึงเกณฑ์ของจุดประสงค์ใด ให้ครูผู้สอนเลื่อนซ่อมเสริมแต่ไม่มีการลอบปรับคะแนน ในการประเมินความก้าวหน้านี้จะต้องเก็บคะแนนจากจุดประสงค์ด้วย โดยเลือกเก็บคะแนนเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ๆ ตามที่สถานศึกษากำหนด (กรมวิชาการ 2529: 617) สำเหตุที่ให้มีการลอบเก็บคะแนนจากจุดประสงค์ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอน ก็เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนและครูผู้สอนตื่นตัว ในการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ และนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพราะคะแนนส่วนนี้มีผลต่อการตัดสินผลการเรียนด้วย ในส่วนที่ให้เลือกเก็บคะแนนเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ก็เพื่อที่จะลดภาระของผู้สอนให้น้อยลง (สมศักดิ์ สันธุระเวช 2530: 191) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการประเมินความก้าวหน้าตามระเบียบประเมินผลการเรียน พ.ศ. 2529 เน้นให้มีการเก็บคะแนนจุดประสงค์ด้วย ซึ่งตรงกันข้ามกับทรรศนะของบลูม (Bloom 1971: 131-132) ในทรรศนะของบลูมนั้น การประเมินความก้าวหน้าไม่ควรมีการเก็บคะแนน แต่จะใช้เพื่อบอกว่านักเรียนรอบรู้หรือไม่รอบรู้เท่านั้น โดยพวกที่ไม่รอบรู้จะได้รับการช่วยเหลือในสิ่งที่ยังบกพร่องอยู่ ดังนั้นการประเมินความก้าวหน้าจึงควรเป็นกระบวนการลอบอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินระดับคะแนนของเด็ก หรือไปรวมอยู่กับการบวนการในการให้ระดับคะแนน

การประเมินผลระหว่างเรียนนอกจากจะมีการเก็บคะแนนตามจุดประสงค์แล้ว ยังต้องมีการเก็บคะแนนพฤติกรรมด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ด้วย เนื่องจากหลักสูตรในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม ในการประเมินผลแต่ละรายวิชา จึงต้องแยกคะแนนด้านจิตพิสัยให้เห็นชัดเจน สถานศึกษาจะต้องกำหนดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยไว้ให้เห็นเด่นชัดว่า ในรายวิชาที่สอนต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมใดบ้าง เช่น ความสนใจในการเรียน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ เป็นต้น ส่วนรายวิชาใดจะเน้นพฤติกรรมใด ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของแต่ละวิชาและธรรมชาติของวิชา (กรมวิชาการ 2529: 8)

2.2 การประเมินผลระหว่างภาคเรียนอย่างเป็นทางการ

ทุกรายวิชาที่เปิดสอน สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการวัดผลระหว่างภาคเรียน โดยจัดดำเนินการลอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อย 1 ครั้ง (กรมวิชาการ 2529: 7) ซึ่งในทรรศนะของสมศักดิ์ สันธุระเวช (2530: 53-54) เห็นว่าการประเมินผลระหว่างภาคเรียนมี

จุดมุ่งหมายในการประเมิน 6 ประการ คือ

1. ต้องการทราบว่าผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด
2. ต้องการทราบว่าผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ถึงขั้นตอนใด
3. ต้องการทราบว่าผู้เรียนบกพร่องในจุดประสงค์ใด
4. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มย่อย
5. เพื่อช่วยให้ใช้วัสดุการเรียนและวิธีสอนที่ถูกต้อง ในการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน
6. เพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินในการปรับปรุงวิธีการสอน สื่อการสอน หรือลำดับขั้นของการสอน

ผลจากการประเมินระหว่างภาคนี้ ถ้าผู้เรียนได้คะแนนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ให้ผู้สอนดำเนินการสอนซ่อมเสริม และสอบแก้ตัวเฉพาะจุดประสงค์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยให้สอบแก้ตัวได้ 1 ครั้ง และผลการสอบแก้ตัวให้ตัดคะแนนจากการสอบระหว่างภาคนี้ไม่เกินครึ่งของคะแนนเต็ม ในกรณีที่ผู้เรียนได้คะแนนเกินครึ่งของคะแนนเต็ม ก็ให้เก็บคะแนนได้เพียงครึ่งของคะแนนเต็มเท่านั้น ถ้ายังสอบไม่ผ่านเกณฑ์อีก ให้ถือคะแนนสอบที่มากกว่าเป็นคะแนนเก็บ (กรมวิชาการ 2529: 7)

3. การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน หรือการประเมินผลรวมสรุปรูป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนที่เรียนมาตลอดภาคเรียน เป็นการประเมินผลรวมสรุปรูป ดังนั้นจึงประเมินเฉพาะจุดประสงค์ปลายทางหรือจุดประสงค์สำคัญของรายวิชานั้น จุดประสงค์ที่เลือกมาประเมินปลายภาคเรียนให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนด (กรมวิชาการ 2529: 9) บลูม (Bloom 1971: 6) ให้ความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินผลชนิดนี้ คือ การประเมินเพื่อตัดสินความสามารถของผู้เรียนซึ่งได้เรียนตามหลักสูตร ซึ่งอาจจะใช้ระดับคะแนนรายงานให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ

ในทรรศนะของกรอนลันด์ (Gronlund 1976: 17-18) การประเมินผลรวมสรุปรูป คือ แบบของการประเมินที่ใช้เมื่อสิ้นหลักสูตรสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ของการสอนหรือไม่ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับให้ระดับผลการเรียนรายวิชา หรือรับรองผลการเรียนของนักเรียน ว่านักเรียนเป็นผู้รอบรู้หรือไม่ เทคนิคของ

การประเมินผลแบบนี้ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการสอนโดยทั่ว ๆ ไป เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ที่ครูสร้างเอง แบบประมาณค่า (Ratings) ของการปฏิบัติการและการประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ถึงแม้ว่าวัตถุประสงค์ของการประเมินผลรวมสรุป คือ การให้ระดับผลการเรียน หรือรับรองผลการเรียนของนักเรียน แต่การประเมินแบบนี้ยังให้ข้อมูล สำหรับการพิจารณาความเหมาะสมของจุดประสงค์รายวิชา ที่กำหนดและประสิทธิภาพของการสอน อีกด้วย

ลุ่มศักดิ์ สินธุระเวทย์ (2530: 54) ให้ความเห็นว่าการประเมินผลรวมสรุปเป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยใหญ่หรือแต่ละรายวิชา หรือโปรแกรมการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า

1. นักเรียนมีความรู้ทั้งสิ้นเท่าไร
2. นักเรียนเก่งหรืออ่อนวิชา กลุ่มวิชาใด
3. จะต้องแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนโดยส่วนรวมในเรื่องใด วิชาใด
4. ให้เกรด
5. พยากรณ์ความสำเร็จในวิชาที่ต่อเนื่องกันไป
6. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์บางประการของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ตอนที่ 2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้มีผู้สนใจทำการศึกษาวิจัยไว้มากพอสมควร ซึ่งผลงานวิจัยดังกล่าวสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ มีผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

พรณเฑียร ทนกล้า (2523: 77-80) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูสังคมศึกษา จำนวน 208 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 45 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่ครูสังคมศึกษาประสบในการปฏิบัติหน้าที่เป็นปัญหาปานกลาง อันได้แก่ เรื่องสภาพการวัดและประเมินผล ระบบการวัด เช่นการสอนซ่อมเสริม การสอนแก้ตัวได้ ไม่จำกัดจำนวนครั้ง ปัญหาเรื่องการสร้างข้อสอบ ตารางวิเคราะห์หลักสูตร การสังเกตพฤติกรรมขณะเด็กสอบ ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการตัดสินผลการเรียน ขาดข้อสอบมาตรฐาน

สัมภาษณ์ ธรรมโกศล (2523: 79-83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการ
 วัดผลวิชาพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" โดยส่งแบบ
 สอบถามไปยังอาจารย์พลศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพ
 มหานคร จำนวน 150 คน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาส่วนใหญ่ที่อาจารย์พลศึกษาประสบในการวัดผล
 ด้านความรู้ คือ หน่วยกิตวิชาพลศึกษามีน้อยทำให้หนักเรียนขาดความสนใจในการสอบข้อเขียนเพราะ
 ถือว่าความรู้ทางวิชาการด้านพลศึกษาไม่เกี่ยวกับการสอบเข้าศึกษาต่อ คะแนนในการสอบข้อเขียน
 มีน้อยนักเรียนไม่หวังผลจากการสอบข้อเขียน ด้านสมรรถภาพทางกาย คือ ขาดสถานที่และเครื่อง
 อำนวยความสะดวกในการวัดสมรรถภาพทางกายบางอย่าง การวัดสมรรถภาพทางกายบางอย่างต้อง
 ใช้เครื่องมือในการวัด ทำให้วัดได้ยาก การวัดไม่ครบทุกด้านทำให้ยากต่อการวินิจฉัยสมรรถภาพ
 ทางกายของนักเรียน ด้านทักษะ คือ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกไม่เอื้ออำนวยต่อการ
 วัดทักษะบางอย่าง การวัดทักษะเป็นที่ทำให้เป็นปรนัยได้ยาก การทดสอบทักษะเป็นทีมใช้เวลานาน
 ด้านเจตคติ คือ การสังเกตนักเรียนจำนวนมากและการสังเกตหลายอย่างในเวลาเดียวกันทำได้
 ไม่ทั่วถึง นักเรียนจำนวนมากไม่สามารถวัดเจตคติได้ครบทุกด้านและครบทุกคน โดยเฉพาะแบบ
 สังเกตเป็นรายบุคคลทำได้ยาก

สิรินทร สุนทรารัตน์ (2526: 79-82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการ
 ประเมินผลการเรียนการสอนของครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมตอนปลายในกรุงเทพมหานคร"
 โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูวิทยาศาสตร์ ที่สอนอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 177 คน ผล
 การวิจัยพบว่า ครูวิทยาศาสตร์ประสบปัญหาจากการปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลการเรียนตาม
 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในระดับปานกลางในเรื่องการจัดทำข้อสอบ
 ร่วมไว้ใช้ในกลุ่มโรงเรียน การประเมินผลด้านความรู้ลึก การสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและ
 พฤติกรรมในการสอบแต่ละครั้ง การสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีปัญหาในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด ครูวิทยาศาสตร์ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับ
 การประเมินผลการเรียนการสอนในทุกด้านในระดับมาก คือ ต้องการให้มีการสร้างข้อสอบมาตรฐาน
 ให้ครูมีใช้ ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดหาเอกสาร ตำราและอุปกรณ์ในการประเมินผล
 การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม ต้องการให้มีการระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละ
 บทให้ละเอียดว่าจะวัดพฤติกรรมอะไรบ้างในแต่ละเนื้อหา ต้องการให้ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน
 ติดตามความก้าวหน้าในด้านการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์อยู่เสมอ และต้อง

การให้มีการจัดอบรมครูวิทยาคำล่ตรี เรื่องการประเมินผลการเรียนการสอน

จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา ฬานามัย และวิทยาคำล่ตรี ย่างต้นจะเห็นได้ว่าครูผู้สอนทั้งล่ลามีวิชาต่างมีปัญหาในเรื่องการวัด ผลด้านความรู้สึก ปัญหาเรื่องการสร้างตารางวิเคราะห์หลักลู่ตร ขาดข้อล่อบมาตรฐาน และขาด เอกล่าร ตำรา หรืออุปกรณ์ในการประเมินผลการเรียน

2. งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ มีผลงานวิจัยพอล่รูป ได้ดั่งนี้

พินิจ วรณัเวชคิลป์ (2522: 53) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียน การสอนวิชา เคมีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนพบว่า ครูล่ส่วนมากเห็นว่าปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลมี ปัญหาในระดับปานกลางในด้านการเลือกชนิดของข้อล่อบ การสร้างข้อล่อบที่มีคุณภาพดี การสร้างข้อ ล่อบวัดความคิดและเหตุผล รองลงมามีปัญหาในด้านการตรวจให้คะแนน ทักษะกระบวนการทาง วิทยาคำล่ตรี เช่น การสังเกต การพยากรณ์ การตั้งล่สมมติฐานการทดลอง นอกจากนี้ครูล่ส่วน มากยังต้องการความช่วยเหลือต่าง ๆ ทุกด้าน ทั้งในด้านการตั้งจุดมุ่งหมายในการวัดผล ด้าน เนื้อหา การสร้างและเลือกข้อล่อบ

นุกรานต์ นิ้มศิริ (2527: 68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูวิทยาคำล่ตรีล่ล่ชาพิลลัลล่และศึกษานิเทศก์ล่ล่ชาวิทยาคำล่ตรี เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพิลลัลล่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยล่่งแบบล่อบถามไปยังครูวิทยาคำล่ตรีล่ล่ชา พิลลัลล่ทั้งล่ส่วนกลางและล่ส่วนภูมิภาคจำนวน 180 คน และล่่งไปยังศึกษานิเทศก์ทั้งล่ส่วนกลางและล่ส่วน ภูมิภาคจำนวน 30 คน ผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลพบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ครูวิทยาคำล่ตรีล่ล่ชาพิลลัลล่ และศึกษานิเทศก์ล่ล่ชาวิทยาคำล่ตรีมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง แต่ข้อที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับมาก คือ การสร้างข้อล่อบให้ล่อดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ ความล่สามารถและทักษะในการสร้างข้อล่อบวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ทาง วิทยาคำล่ตรี การล่อบล่้อมในจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มักเรียนไม่ผ่าน และความล่สนใจของนักเรียน ต่อการวัดผล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการล่อบล่้อมเมื่อไม่ผ่าน และข้อที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย คือ การแบ่งอัตราล่ส่วนระหว่างคะแนนล่อบระหว่างภาคกับปลายภาค และเวลาในการตรวจ ให้คะแนนและตรวจทานคะแนน

ศรัปัญชา ยอมเจริญ (2528: 72-75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการสอนวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4" โดยใช้แบบสอบถามกับครูที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ จำนวน 50 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 405 คน จากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยในต้นที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนพบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับวิชาดีมาก ได้แก่ การตรวจผลงานที่มอบหมาย การทดสอบระหว่างภาค การทดสอบปลายภาค และการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน โดยสังเกตจากการตั้งใจฟังบรรยาย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน การใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แก้ปัญหา และความรับผิดชอบ ส่วนการทดสอบย่อยหลังจากการสอบในแต่ละเรื่องหรือหัวข้อ และการทดสอบย่อยหลังจากสอบทเรียน แต่ละบทเรียน เป็นวิธีการที่เหมาะสมปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมมาก ได้แก่ การตรวจผลงานที่มอบหมาย การทดสอบระหว่างภาค การทดสอบปลายภาค การทดสอบย่อยหลังจากสอบทเรียนแต่ละบท และการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ซึ่งสังเกตจากการตั้งใจฟังบรรยาย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนและ ความรับผิดชอบ ส่วนวิธีการที่เหมาะสมปานกลาง ได้แก่ การทดสอบย่อยหลังจากการสอบแต่ละเรื่องหรือหัวข้อ และการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนซึ่งสังเกตจากการใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์แก้ปัญหา

ชินอรล สุภาสัย (2529: 128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" ตัวอย่างประชากรการวิจัย คือ ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 132 คน จากโรงเรียนรัฐบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยในต้นที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนพบว่า ครูสังคมศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในเรื่องต่อไปนี้ คือ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียนแต่ละบททำได้ยาก ครูไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การวัดพัฒนาการทางด้านพฤติกรรมและเจตคติให้นักเรียนทำได้ยาก การแบ่งสัดส่วนของคะแนนในการวัดและประเมินผลภาคความรู้และภาคปฏิบัติให้เหมาะสมทำได้ยาก ครูวัดและประเมินผลความรู้ความเข้าใจของนักเรียนมากกว่าการปฏิบัติ ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสมเพื่อวัดพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ทำได้ยาก การวัดและประเมินผลโดยการสังเกตพฤติกรรมในการ

เข้าร่วมกิจกรรมในห้องเรียนทำได้ยากเพราะมีเวลาจำกัด การวัดผลจากการลั่นข้อมเสริม
นักเรียนที่ลั่นข้อมไม่ผ่านจุดประสงค์ของหลักสูตรทำได้ยากเพราะมีเวลาไม่เพียงพอ การวัดและ
ประเมินผลโดยการสังเกตนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เสริมหลักสูตรทำได้ยาก การประเมินผล
การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนทำได้ยาก

ไยอันต์ แคนบุกต์ (2529: 86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครู
สังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชากฎหมายในหมวดวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย" ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนพบว่า ครูสังคมศึกษาผู้สอน
วิชากฎหมายมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดปรากฏว่า ครูสังคมศึกษา
เห็นว่า เรื่องนักเรียนขาดทักษะในการตอบข้อสอบแบบบรรยายหรือใช้เหตุผล การวัดพัฒนาการทาง
ด้านทักษะทางกฎหมายทำได้ยาก ขาดกิจกรรมและไม่สามารถติดตามผลการนำความรู้ทางกฎหมาย
ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นปัญหามาก ส่วนเรื่องครูขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวัดผลแบบ
ต่าง ๆ ไม่สามารถแบ่งสัดส่วนของคะแนนในการวัดความรู้และการปฏิบัติให้เหมาะสม การวัดและ
ประเมินผลไม่ครบตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เน้นการวัดความรู้มากกว่าการปฏิบัติ และขาด
การวัดและประเมินผลความรู้ที่นักเรียนหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม ครูสังคมศึกษาเห็นว่า เป็น
ปัญหาปานกลาง

เขาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์ (2529: 116-117) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ความ
คิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย" ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน
396 คน จากโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลทั่วประเทศที่กลุ่มมา 281 โรงเรียน ผลการวิจัย
ในด้านที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนพบว่า โดยส่วนรวมครูสังคมศึกษามีความคิดเห็น
ว่าเป็นปัญหา และเมื่อพิจารณารายละเอียดปรากฏว่าครูสังคมศึกษา มีความคิดเห็นว่าเป็น
ปัญหาคือเรื่องดังต่อไปนี้คือ ครูไม่สามารถวัดและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การ
วัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียนแต่ละบทเรียนทำ
ได้ยาก ครูเน้นการวัดความรู้ความจำมากกว่าการนำไปปฏิบัติ การวัดและประเมินผลพัฒนาการ
ทางเจตคติและทักษะทำได้ยาก ไม่สามารถประเมินผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียน และการสังเกตนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำ
ได้ยากเพราะมีเวลาจำกัด ครูขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ และ

ไม่สามารถติดตามผลพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนการวัดผลและการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนที่สอบไม่ผ่านวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตร ทำได้ยากเพราะเวลาไม่เพียงพอ

จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ผู้วิจัยจะสำรวจปัญหาทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งปัญหาที่ผู้วิจัยหลายคนดังกล่าวมักจะค้นพบตรงกัน คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมต่าง ๆ การสร้างข้อสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อาจทำได้ยาก การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนแต่ละบททำได้ยาก ครูไม่สามารถวัดและประเมินผลการเรียนได้ครบตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครูส่วนใหญ่เน้นการวัดความรู้มากกว่าการปฏิบัติ การวัดและประเมินผลพัฒนาการทางเจตคติและทักษะทำได้ยาก ปัญหาการแบ่งอัตราส่วนคะแนนระหว่างภาคความรู้กับภาคปฏิบัติ การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนทำได้ยาก ครูไม่สามารถวัดความรู้ที่นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และปัญหาสุดท้ายที่ผู้วิจัยส่วนใหญ่ค้นพบตรงกันคือปัญหาการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่สอบไม่ผ่าน

3. งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลงานวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

ฉิรภา ลิ้มเลิศเลียด (2528: 97-98) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "การนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2524 ไปใช้ในโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังผู้บริหาร 60 คน ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 120 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 400 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 20 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนพบว่า การดำเนินการตามหลักการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูภาษาไทยได้ดำเนินการตามหลักการด้านนี้อยู่มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า เรื่องที่ดำเนินการอยู่ในระดับมากอันดับแรก คือ ได้แจ้งให้นักเรียนทราบถึงจำนวนครั้งของการสอบ จำนวนชิ้นงานที่ให้ปฏิบัติ และวิธีการในการวัดผล รองลงไปคือได้วัดผลโดยอาศัยจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างแต่ละรายวิชาเป็นหลัก เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ครูภาษาไทยนำมาใช้ทั้งผู้บริหารครูภาษาไทย และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีการวัดผลและประเมินผลที่ครูภาษาไทยนำมาใช้ในระดับมาก ได้แก่ การสอบข้อเขียนทั้งแบบปรนัยและอัตนัย และให้นักเรียนทำรายงานเสนอผลการค้นคว้า

ชัยบุตร กุลตังวัฒนา (2528: 59-60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาผู้ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524" ในโรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ส่งไปยังผู้บริหาร 186 คน และครูผู้ศึกษา 186 คน ผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลพบว่า ผู้บริหารและครูผู้ศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกับหลักการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญเช่นการให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชา การให้มีการประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียน การให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาโดยคิดเป็นหน่วยการเรียน ซึ่งความคิดเห็นนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนที่เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้บริหารและครูผู้ศึกษามีความเห็นเห็นว่า ครูผู้ศึกษามีความรู้และสามารถที่จะปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้ในระดับมาก รวมทั้งมีความสามารถที่จะวัดผลได้ครอบคลุมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละรายวิชา และสามารถที่จะสร้างเครื่องมือวัดผลได้ตรงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในระดับมากด้วย สำหรับการใช่วิธีวัดผลวิชาผู้ศึกษานั้น ผู้บริหารและครูผู้ศึกษาเห็นว่า ครูผู้ศึกษาได้ใช้อย่างพอเหมาะ การสอบถาม การสังเกตและการตรวจรายงานต่าง ๆ ในระดับมาก ใช้อย่างพอเหมาะและการตรวจแบบฝึกหัดในระดับน้อย ผู้บริหารและครูผู้ศึกษามีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการใช่วิธีวัดผลวิชาผู้ศึกษาโดยการสังเกต ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ที่ควรทำหน้าที่ในการออกข้อสอบปลายภาคเรียนเพื่อวัดผลวิชาผู้ศึกษา ผู้บริหารและครูผู้ศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรเป็นครูผู้ศึกษาและหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียน ส่วนกลุ่มโรงเรียน เขตการศึกษา กรมวิชาการ และกรมสามัญศึกษาเห็นด้วยในระดับน้อย ซึ่งความคิดเห็นนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการให้กลุ่มโรงเรียนและเขตการศึกษาเป็นผู้ทำหน้าที่ออกข้อสอบ

ครุเพียร ชัยสงคราม (2528: 78-79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2524 ไปใช้ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร" กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร 90 คน และครูภาษาอังกฤษ 45 คน ผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนพบว่า ผู้บริหารและครูเห็นว่าปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นปัญหาน้อย ยกเว้นในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ ความพร้อมของนักเรียนในการสอบแก้ตัว และการ

คัดลอกข้อม เล่มสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการใช้ทักษะทางภาษาแต่ละด้าน ส่วนในประเด็น ความขาดแคลนแหล่งวิชาการหรือแหล่งค้นคว้าอ้างอิง และการนำผลที่ประเมินได้มาใช้สำหรับวาง โครงการงานในอนาคตนั้น ผู้บริหารเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยแต่ครูเห็นว่าเป็นปัญหามาก สำหรับข้อเสนอแนะทางด้าน การวัดผลนั้น ครูมีความเห็นว่า ควรมีการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่เกี่ยวกับเครื่องมือ วิธีการ ตลอดจนตัวอย่างของการวัดผลและประเมินผล ต้องการให้มีการทบทวนเรื่องการให้ นักเรียนลอกข้อมจนกว่าจะลอบได้ และต้องการความร่วมมือในการวัดและประเมินผล

ศิริพงษ์ พิษะ (2528: 102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาฟิสิกส์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในเขตการศึกษา 12" ผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลพบว่า ครูฝึกสอนประสบ ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในระดับปานกลางเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นปัญหา เกี่ยวกับการขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ และ การประสานงานเกี่ยวกับการตัดสินผลการเรียน ระหว่างครูที่สอนวิชาฟิสิกส์ ซึ่งประสบปัญหาใน ระดับน้อย ปัญหาที่ประสบมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ความเพียงพอของเวลาที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อสอบ เมื่อพิจารณาจากทุกข้อปรากฏว่า ครูฝึกสอนประสบปัญหาในด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนในระดับปานกลาง

พิพัฒน์ คงทอง (2530: 41) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูฝึกสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร" เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชา ฟิสิกส์ ตัวอย่างประชากรคือครูฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 201 คน ผลการวิจัยในด้านที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนพบว่า ครูฝึกสอน มีปัญหาปานกลางในเรื่องขาดความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อสอบ ปัญหาในการออกข้อสอบ วัดความเข้าใจ ปัญหาการออกข้อสอบวัดการนำไปใช้ ปัญหาการออกข้อสอบวัดทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ ปัญหาการประเมินผลทักษะการปฏิบัติ ปัญหาการประเมินด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการจัดทำข้อสอบ ไม่มีเวลาพอสำหรับการนำข้อสอบมาปรับปรุง เพื่อให้เป็นข้อสอบมาตรฐาน และขาดความร่วมมือในการสร้างข้อสอบระหว่างครูฝึกสอนที่อยู่ในกลุ่ม โรงเรียนเดียวกัน ที่เป็นปัญหาน้อยได้แก่การออกข้อสอบไม่ค่อยสอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน

จากผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามการไต่หลักผู้ตราขีวชิยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ในส่วนที่เป็นเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนนั้น งานวิจัยดังกล่าวมีทั้งการศึกษาวิธีการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนของครู ศึกษาความคิดเห็นของครูว่าเห็นด้วยกับหลักการวัดและประเมินผลตามระเบียบประเมินผลมากน้อยเพียงใด และศึกษาปัญหาที่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งปัญหาที่ค้นพบก็คล้ายกับปัญหาที่พบในงานวิจัยของล่องกลุ่มแรก เช่น ปัญหาการล่อนล่อมเลื่อม การที่เด็กนักเรียนลอบแก้ตัวได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง การสร้างข้อสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับต่าง ๆ เป็นต้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลงานวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

ประกิน พงศ์อิศวรานันท์ (2529: 104-109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524" กลุ่มตัวอย่างคือครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 512 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูโดยส่วนรวมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ประมาณครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม

2. ครูส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดเตรียมด้านวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลตามระเบียบการประเมินผลยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะหนังสือ เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผล แบบทดสอบที่วิเคราะห์แล้ว แบบทดสอบที่จัดทำร่วมกันโดยกลุ่มโรงเรียน และสถิติหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมโดยฝ่ายวัดผลของโรงเรียน

3. ครูส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดเตรียมด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการวัดผลและประเมินผล การจัดประชุมให้ครูได้เตรียมการวางแผนและปรึกษาปัญหาในเรื่องการวัดผลและประเมินผล การเผยแพร่ความรู้ต่อครูผู้สอนให้เข้าใจหลักการและวิธีการประเมินผลการเรียนตามระเบียบการประเมิน การประสานงานระหว่างแผนกทะเบียนวัดผลกับครูผู้สอน การนิเทศและการติดตามผลจากกลุ่มโรงเรียน และการนิเทศและติดตามผลจากกรมวิชาการ มีการจัดกระทำในลักษณะนาน ๆ ครั้ง

4. โดยเฉลี่ยครูโดยส่วนรวมปฏิบัติเกี่ยวกับการสอน และการประเมินผลการเรียน ได้ถูกต้องในระดับปานกลาง

5. โดยเฉลี่ยครูมีปัญหাপานกลางในการปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลการเรียนในเรื่อง

- 5.1 การประเมินพัฒนาการทางเจตคติ จริยธรรม และบุคลิกภาพ
- 5.2 การวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 5.3 การประเมินผลก่อนเรียน
- 5.4 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- 5.5 การประเมินผลแบบรวมสรุปรูป
- 5.6 การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์
- 5.7 การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 5.8 การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาและพฤติกรรม
- 5.9 การสร้างข้อสอบ
- 5.10 การสอนซ่อมเสริม
- 5.11 การคัดลอกแก้ตัว
- 5.12 การวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ

6. ครูโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการและการปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลการเรียนในเรื่อง การประเมินด้านเจตคติ จริยธรรมและบุคลิกภาพ การประเมินก่อนเรียน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การคัดลอกแก้ตัว การกำหนดให้เรียนรายวิชาที่ 3 ไม่ได้ตัดทอนในรายวิชาที่ต่อเนื่อง 2 รายวิชาแรก แต่ไม่เห็นด้วยกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบแก้ 0 ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ในแง่ของหลักการ ครูยังเห็นด้วยกับการประเมินผลเป็นรายจุดประสงค์การเรียนรู้ การสอนซ่อมเสริมและการแก้ ร

7. ความคิดเห็นของครูต่อหลักการ กับความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลและแนวปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกข้อ

จากผลงานวิจัยที่นำมากล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีจะเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหาการเรียนการสอน และปัญหาการใช้หลักสูตรในรายวิชาต่าง ๆ ส่วนเรื่องเกี่ยวกับระเบียบประเมินผลการเรียนโดยตรงนั้น

มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้น้อย การวิจัยครั้งนี้จึงเน้นเฉพาะส่วนที่เป็นระเบียบประเพณีผลการเรียน
ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ อันจะนำไปเป็นข้อเสนอแนะปรับปรุงและส่งเสริมให้การประเพณีผล
การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย